

वेळ : २.३० तास

गुण : ७५

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) अंतर्गत पर्याय लक्षात घ्यावेत.

३) प्रश्नांसमोरील अंक गुण दर्शवितात.

प्र. १ अ) साहित्य म्हणजे काय ते सांगून साहित्यकृतीच्या विविध अंगांचा परामर्श घ्या.

(१५)

किंवा

ब) साहित्यकृतीमधून व्यक्त होणारी वैशिष्ट्ये उदाहरणांसहित अधोरेखित करा.

प्र. २ अ) साहित्यनिर्मितीच्या विविध शक्ती स्पष्ट करून भारतीय परंपरेतील प्रतिभाशक्तीचा आढावा घ्या. (१५)

किंवा

ब) साहित्याची आस्वादप्रक्रिया विशद करून आस्वादकाच्या गुणविशेषांचे सविस्तरपणे विवेचन करा.

प्र. ३ अ) 'प्रयोजन' म्हणजे काय ते सांगून साहित्याच्या प्रयोजनविचारातील सत्य, ज्ञान, बांधिलकी यांचे स्वरूप

विशद करा.

(१५)

किंवा

ब) साहित्य ही 'कलेसाठी कला' की 'जीवनासाठी कला' या दृष्टिकोणातून सविस्तर विवेचन करा.

प्र. ४ टिपा लिहा. (प्रत्येक गटातील एक)

(१५)

अ) १. साहित्यकृतीचे प्रकारात्मक अंग

किंवा

२. साहित्याचा घाट

ब) १. कल्पनाशक्तीविचार

किंवा

२. संवेदनात्मकता आणि भावनात्मकता

क) १. मराठीतील स्वायत्ततावादी विचार

किंवा

२. प्रयोजन संकल्पना

प्र. ५ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (प्रत्येक गटातील एक)

(१५)

अ) १. साहित्याचे स्वरूप थोडक्यात स्पष्ट करा

किंवा

२. 'कलात्मक अलिप्तता' याविषयी थोडक्यात लिहा

ब) १. 'आस्वाद' संकल्पना स्पष्ट करा

किंवा

२. भाषिक संकेतांचे ज्ञान, साहित्यिक संकेतांचे ज्ञान, सांस्कृतिक संकेतांचे ज्ञान

याविषयी लिहा

क) १. 'नीती' प्रयोजनाविषयी थोडक्यात माहिती द्या

किंवा

२. गांधी व मार्क्सवादी समीक्षकांची प्रयोजनविषयक भूमिका मांडा

*****